

Zagovornik načela enakosti
Železna cesta 16
1000 Ljubljana
gp@zagovornik-rs.si

Ljubljana, 13. 9. 2021

Povšetova 37

1000 Ljubljana

T +386 (0)1 542 14 22

F +386 (0) 1 542 14 24

info@civos.si

www.civos.si

Zadeva: Pobuda za začetek postopka ocene diskriminatornosti predpisa in prošnja za izdajo priporočila glede predpisa glede 5. odstavka 5. člena Odloka o načinu izpolnjevanja pogoja prebolewnosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2

Spoštovani,

vlagamo pobudo za začetek postopka ocene diskriminatornosti predpisa, ki jo na podlagi 38. člena Zakona o varstvu pred diskriminacijo¹ (v nadaljevanju: ZVarD) izvede Zagovornik načela enakosti.

Zatrjujemo, da je 5. odstavek 5. člena Odloka o načinu izpolnjevanja pogoja prebolewnosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2² (v nadaljevanju: Odlok) v nasprotju z 2. odstavkom 4. člena ZVarD, ker predpisuje neenako obravnavanje zaradi osebnih okoliščin, ki posledično pomeni izničenje enakopravnega priznavanja, uživanja in uresničevanja pravic posameznikov.

Določba 5. odstavka 5. člena Odloka je **diskriminatorna na podlagi osebne okoliščine družbenega položaja in premoženjskega stanja posameznika**, ker ne omogoča enakopravnega dostopa do osnovnih življenjskih izdelkov in potrebščin.

Obrazložitev:

Odlok v 1. in 2. odstavku 5. člena predpisuje obveznost izpolnjevanja pogoja PCT (prebolewnost, cepljenost ali testiranje) za osebe, ki opravljajo delo in za vse uporabnike storitev ali udeležene ali prisotne pri izvajanju dejavnosti. V 4. odstavku 5. člena Odloka je določeno, da izpolnjevanje pogoja PCT ni potrebno za osebe, ki so uporabniki storitev ali udeleženi ali prisotni pri izvajanju dejavnosti, v primerih »*nujne oskrbe z osnovnimi življenjskimi izdelki in potrebščinami, zagotavljanja javnega reda in miru, varnosti in obrambe, nujne medicinske pomoči ter zaščite in reševanja.*«

V 5. odstavku 5. člena Odloka je nadalje določeno, da se za nujno oskrbo z osnovnimi življenjskimi izdelki in potrebščinami štejejo (izključno):

¹ Zakon o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg)

² Odloka o načinu izpolnjevanja pogoja prebolewnosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 (Uradni list RS, št. 146/21)

»– prodajalne, ki v pretežni meri prodajajo živila in pijačo, vključno s prodajo živil in pijače zunaj prodajaln, pri čemer se kot izjema ne štejejo prodajalne znotraj trgovskega centra,
– specializirane prodajalne s farmacevtskimi, medicinskimi, kozmetičnimi in toaletnimi izdelki, pri čemer se kot izjema ne štejejo prodajalne znotraj trgovskega centra.«

Tovrstna restriktivna definicija izjeme nujne oskrbe z osnovnimi življenjskimi izdelki in potrebščinami je diskriminatorna, saj omejuje dostop do osnovnih življenjskih izdelkov in potrebščin tistim posameznikom, ki se zaradi svojih (objektivnih) socialnih okoliščin (tj. slabega finančnega/premoženjskega stanja) s temi izdelki in potrebščinami ne morejo oskrbovati v trgovinah, temveč se z njimi oskrbujejo v humanitarnih skladiščih, centrih za razdeljevanje hrane in drugih krajih, ki omogočajo brezplačen dostop do osnovnih življenjskih dobrin socialno ogroženim skupinam. S tem določilo 5. odstavka 5. člena Odloka diskriminira na podlagi osebne okoliščine družbenega položaja in premoženjskega stanja posameznika. Število socialno deprivilegiranih in torej z odlokom diskriminiranih oseb je ogromno. Po podatkih Rdečega križa Slovenije³ in Slovenske karitas⁴ je v letu 2020 njuno pomoč v hrani prejelo več kot 212 tisoč oseb. V letu 2019 pa je npr. v Sloveniji zaradi svoje socialne stiske osnovne življenjske izdelke in potrebščine preko EU operativnega programa za hrano in/ali materialno pomoč prejelo več kot 152 tisoč oseb.⁵

Zagovornika načela enakosti obenem naprošamo, da zaradi urgentnosti in teže zadeve (Odlok namreč začne veljati v sredo, 15. septembra, vplival pa bo na več kot 200 tisoč oseb) poleg izvedbe postopka za oceno diskriminatornosti predpisa **čimprej izda tudi priporočilo pristojnim državnim organom** v skladu s svojo prakso in 21. členom ZVarD.

Prijazen pozdrav,

Goran Forbici
direktor

³ Letno poročilo RKS: <https://www.rks.si/f/docs/Letna-porocila/Revidirano-letno-porocilo-RKS-2020.pdf>, str. 14.

⁴ Letno poročilo Karitas: <https://www.karitas.si/o-karitas/porocilo/>.

⁵ Letno poročilo o izvajanju Operativnega programa za hrano in/ali materialno pomoč za podporo iz Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim v Sloveniji v letu 2019. September 2020. MDDSZEM. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/Urad-za-izvajanje-EKP/MPO/Letno_porocilo_o_izvajanju_OP_MPO_v_letu_2019.docx